

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาทัศนคติต่อการสอนธรรมศึกษาของพระสงฆ์ในโรงเรียนชุมชน
วัดบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัย : พระครูวิมลวรรณวัฒน์ [เฉลิม ชานวโร (จันทศรี)]

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระราชโมลี (มีชัย วีรปญโญ), ป.ธ. ๙, รป.ม., บธ.ด. (บริหารธุรกิจ)

: ดร.ชัยชาญ ศรีหามู, ป.ธ. ๗, ศน.บ. M.A., Ph.D. (Indian Philosophy & Religion)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๑/มีนาคม/๒๕๕๘

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการสอนธรรมศึกษาของพระสงฆ์ในโรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการสอนธรรมศึกษาของพระสงฆ์ในโรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ โรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๐ คน เป็นนักเรียนชาย ๖๒ คน (ร้อยละ ๕๑.๖๗) และนักเรียนหญิง ๕๘ คน (ร้อยละ ๔๘.๓๓) ส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๖.๖๗ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งมีจำนวนเท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๓๑.๖๗ ในแต่ละชั้นเรียน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๘ สถิติที่ใช้ในการทำวิจัยประกอบด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติที่ใช้ศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ สถิติการแจกแจงแบบที่ชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-dependent) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance : ANOVA)

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์พบว่า ๑) ด้านเนื้อหาหลักสูตรมีสาระที่น่าสนใจ แต่เนื้อหาส่วนใหญ่ยากแก่การทำความเข้าใจของนักเรียน ๒) ด้านเทคนิคการสอน พบว่า พระสงฆ์มีความรู้ดีและสอนเก่ง แต่ขาดทักษะในการการอธิบายเนื้อหาหรือยกตัวอย่างประกอบให้นักเรียนเข้าใจง่าย ๓) ด้านการจัดกิจกรรมการสอน พบว่า พระสงฆ์มีการจัดกิจกรรมด้านการสาธิตการกราบไหว้และการถวายของพระสงฆ์ แต่ไม่มีการจัดนิทรรศการวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและการจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหา ๔) ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่า มีการใช้

สื่อการสอนได้ตรงกับเนื้อหาของบทเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้ผ่านสื่อตามสภาพจริงจากสื่อ นั้น ๕) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า พระสงฆ์ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน แต่ไม่มีทักษะในการสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ๖) ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า พระสงฆ์ใช้ข้อสอบเน้นความคิดความเข้าใจอย่างมีเหตุผล แต่พระที่สอนนั้นไม่มีการประเมินผลหลังการเรียนทุกครั้ง

ผลการศึกษาทัศนคติของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในด้านการสอนธรรมศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่านักเรียนชาย โดยเฉพาะทัศนคติต่อเนื้อหาหลักสูตรที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่นๆ นั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับใกล้เคียงกันและไม่พบว่ามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สำหรับการศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ต่อการจัดกิจกรรมการสอนพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีค่าเฉลี่ยทัศนคติที่สูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนทัศนคติต่อการสอนธรรมศึกษาในด้านอื่นๆ นั้นไม่พบว่ามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคต่อการสอนธรรมศึกษาของพระสงฆ์ในโรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลของการศึกษาพบว่า เนื้อหาหลักสูตรยากแต่เข้าใจง่าย พระสงฆ์ขาดเทคนิคการสอนการอธิบายยกตัวอย่างประกอบการเรียน ไม่มีการจัดการศึกษาออกสถานที่สอดคล้องกับเนื้อหา และพบว่ามิใช่สื่อการสอนที่ไม่ทันสมัย สภาพแวดล้อมในห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา และพระที่สอนนั้นไม่มีการประเมินผลหลังการเรียน

Thesis Title : A Study Of The Attitude Towards The Dhamma Studies Teaching By The Buddhist Monks At Chumchonwatbanrakad School, Bangbho District, Samutprakan Province

Researcher : Phrakhru wimolworawat

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phra Rajamoli (Mechai vīrapañño), Pali IX, M.A., D.B.A. (Business Administration)

: Dr. Chaichan Srihanoo, Pali VII, B.A., M.A., Ph.D. (Indian Philosophy & Religion)

Date of Graduation : 31/March/2015

Abstract

The objective of this research is to study the attitude towards the Monk's teaching the religious education in Chumchonwatbanrakad School, Bangbho District, Samutprakan Province and to study the problems, the obstacle and any suggestion regarding Monk's teaching the religious education in Chumchonwatbanrakad School, Bangbho District, Samutprakan Province.

The sample groups are primary school students of Prathom 4-6 and consisting of 120 persons. Boy students are of 62 persons shared 51.67 % and girl students are of 58 persons of 48.33 % Prathom 4 students are the majority and are of 36.67 % whereas those of Prathom 5 and Prathom 6 are of equally 31.67 %. The questionnaire is the relevant instrument created by the researcher according to the Confidence Coefficient Figure of 0.88 and the research has been made by statistical analysis of

the basis data i.e. percentage, averaging, and the standard deviation. In addition, the statistics to be used for studying the objective of this research are t-dependence and Analysis of Covariance (ANOVA).

From the result of the research, it is found that

1) The course content is quite interesting however the details inside mostly are too difficult to understand. 2) The monk teachers are well educated, but they have no skills in explaining the contents and failed to give the example to enable one to understand. 3) Monks held up the teaching workshops and gave the demonstration as how to bow down when paying the homage and the consecration of things to monks, but there was neither exhibition on Buddhist important days nor outing exhibition to show the relevant contents. 4) They chose the teaching media according to the content of the course but the students mainly did not learn it to the actual condition of the media. 5) Regarding the environment, the monks nicely performed themselves as good idols for the students, however they have no skills in creating atmosphere in classroom to be conducive to learning Buddhism. 6) Regarding the assessment and the evaluation, the monks performed the test by focusing on logically understanding, but they did not evaluate it every time after the class.

According to the study of attitude for students, the girls students could gain higher average scores than the boys especially their attitudes toward the contents of learning course, there was significant statistical difference at the level of 0.05, whereas their attitude to other aspects, researcher found the average at a similar level and there was no significantly statistical difference at the level of 0.05, by the way, according to the attitude of the students in Prathom 4 – 6 in regard to holding up Teaching Workshop, Prathom 4 students have higher attitude than those of Prathom 6 with significant statistical difference at the level of 0.05, but in case of the attitude toward teaching the religious education in other aspects then there is no significant statistical difference at the level of 0.05

From the result of studying the attitude towards Monk's teaching religious education in Chumchonwatbanrakad School, Bangbho District, Samutprakan Province, it is found that the course content was difficult to understand. The monks have no teaching skills, and do not have illustrative explanation by giving example, no outing learning abiding to the contents, studying accessories and media were not up to date,

the classroom atmosphere is not conducive to learn Buddhist Education and the monks have not made evaluation of the class.